

Klankbordgroep Citadelpark+

27 juni 2024 Verslag

Entiteit

Dienst Beleidsparticipatie en Projectbureau Ruimte

Contactpersoon

Ann Manhaeve
Ann.manhaeve@stad.gent

Voorzitter

Koen De Borger, Projectbureau Ruimte

Verslaggever

Ann Manhaeve, Dienst Beleidsparticipatie

Aanwezig

Leden van de klankbordgroep: Robert Huygens, Marc Deruelle, Bob Hulpiau, Michelle Cornette, Antoine Beckx, Mieke Deplancke en Jos Lips (vzw Ensemble), Leo Van Broekhoven, Martine Daem, Christian Beckx, Hilde Luyten, Vervynck, Veerle De Bleser, Jan De Kesel

S.M.A.K.: Pieter Van der Gheynst, Peter Aerts

Project Gentspoort: Frank Vanden Bulcke (De Werkvennootschap), Jonas Vanneste (Sweco)

Ontwerpteam S.M.A.K.: Philippe Viérin (noAarchitecten), Asli Çiçek

Endeavour: Jan Denoo, Jorik De Wilde

Stad Gent: Hafsa El-Bazioui (schepen van Personeel, Jeugd, Facilitair Management en Internationale Solidariteit), Sami Souguir (schepen van Cultuur, Stadsontwikkeling en Ruimtelijke Planning), Wouter Notebaert (sogent); Lieve Van Damme, Koen De Borger, Anna Barborini, Sabine Ramault (Projectbureau Ruimte); Ann Manhaeve (Dienst Beleidsparticipatie), Steven Heyse (kabinet-Souguir)

Verontschuldigd

Leden van de klankbordgroep: Lieselot Snoeck (Licht en Liefde), An Rosiers, Antoon Denys, Daniël (Dany) Braeckman, Marleen De Maître-Gosseye, Olivier Machiels

Stad Gent: Astrid De Bruycker (schepen van Gelijke Kansen, Welzijn, Participatie, Buurtwerk en Openbaar Groen), Tom Sierens (kabinet-De Bruycker), Evelien De Clercq (Dienst FM Themagebouwen)

Agenda

1. Welkom
2. Museumplein/tuin: toelichting door ontwerpers
3. S.M.A.K.: toelichting door schepen Souguir, Wouter Notebaert en het ontwerpteam
4. Bespreking Museumplein/tuin en S.M.A.K.
5. Opstart Conceptstudie: toelichting door studieteam
6. Varia
7. Afronding

1. Verwelkoming

Koen heet de aanwezige deelnemers, schepen Souguir en schepen El-Bazioui welkom en verontschuldigt schepen De Bruycker.

2. Museumplein/tuin

Zie presentatie op <https://stad.gent/nl/plannen-en-projecten/herwaardering-citadelpark>.

Toelichting door Frank Vanden Bulcke van De Werkvennootschap.

Het **Museumplein** zal worden heraangelegd in het kader van het project Gentspoort, een project van De Werkvennootschap (DWV). DWV is, net zoals De Lijn, een NV van publiek recht. DWV wordt integraal gefinancierd door de Vlaamse Overheid en is opgericht om grote projecten uit te voeren.

Gentspoort zal dwars door Gent 10 km tramsporen en 2 tunnels aanleggen. Deze tramlijn loopt van het Parkbos in Sint-Denijs-Westrem door het stadscentrum tot aan de Dampoort en verder naar de Voormuide en het Neuseplein. Daarbij komt een tunnel aan Dampoort en een aan de Heuvelpoort. Samen met de Verapazbrug zorgt de tunnel aan de Dampoort ervoor dat de R40 richting dokken kan worden verlegd.

Via het deel van dit tracé in het stadscentrum rijden momenteel meerdere bussen van de bundel 70. Die zullen allemaal worden vervangen door 1 tram. Een tram kan immers veel meer mensen vervoeren dan een bus.

In oktober 2021 kreeg DWV de opdracht van de Vlaamse Overheid om van start te gaan met Gentspoort. Sinds dat moment werd aan de plannen gewerkt. Die werden op verschillende momenten met omwonenden besproken en onder meer in maart 2024 getoond op de Gentspoortbeurs. In de loop van deze week wordt een infokrant rondom het tracé gebust. Alle plannen en documenten zijn te vinden op de [website van Gentspoort](#).

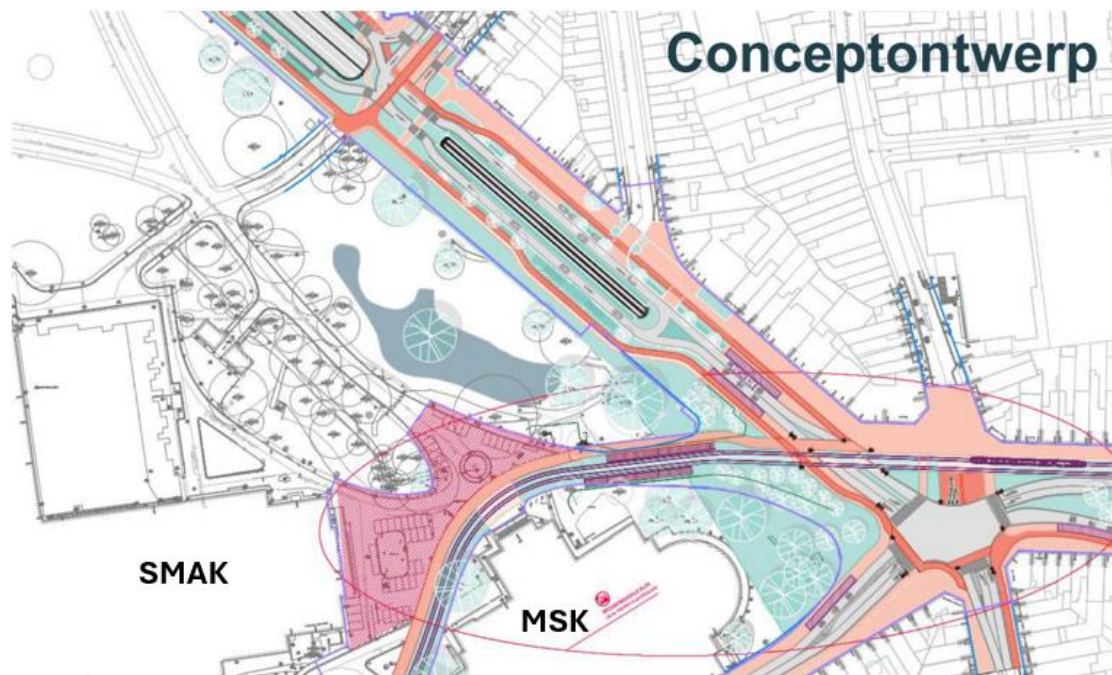
In december 2023 heeft de Vlaamse regering zich geëngageerd om 700 miljoen euro te reserveren voor de bouw van dit project. Momenteel werkt het ontwerpteam aan de projectnota en het voorontwerp. Eind 2024 wordt de project-MER gestart en dat gaat gepaard met een openbare raadpleging.

De burgemeester van Gent is de voorzitter van de stuurgroep van dit project. De Stad Gent is één van de vele partners van dit project. Niet alleen De Lijn, Infrabel, NMBS en de Vlaamse Overheid maar ook de nutsmaatschappijen zijn van bij het begin van Gentspoort betrokken.

Het tracé van Gentspoort passeert langs zogenaamde '**betekenisvolle plekken**' waar ruimte kan komen voor ontmoeting, voor groen ... De Dampoort is hiervan een mooi voorbeeld. Deze plek is op vandaag niet aantrekkelijk. Gentspoort zal er echter zorgen voor groen, ontmoetingsruimte, verblijfsruimte aan het water ... Ook het Museumplein vormt een dergelijke betekenisvolle plek.

Het tracé van Gentspoort werd opgedeeld in 6 zones. Het Museumplein ligt in zone 2. Die zone loopt van het Parkplein tot het kruispunt van de R40 met de Tentoonstellingslaan.

Hieronder vind je het **conceptontwerp** van de zone rond het Museumplein (paars aangeduid):

Tussen beide musea komt een nieuw stuk park waardoor de tram zal passeren. De tram zal zoveel als mogelijk in een **groene bedding** passeren. Dit past beter bij de parkomgeving. Naast de tram zal een fiets- en wandelpad liggen. Gentspoort streeft naar een dubbelrichtingsfietspad van 4 m breed en een voetpad van 2 m breed op plekken waar grote stromen fietsers en voetgangers passeren. Die ruimte is echter niet steeds voorhanden.

Tussen het MSK en het S.M.A.K. zal geen autoverkeer meer passeren. Om dat mogelijk te maken, zal het autoverkeer in 2 richtingen door de Hofbouwlaan passeren.

De tramhalte (2 parse rechthoekjes) komt aan de grens van het Citadelpark en de Heuvelpoort te liggen.

Gentspoort zal via een **Publiek-Private Samenwerking (PPS)** worden aanbesteed. Dit betekent onder meer dat deze werken geprefinancierd worden door de banken. De aannemer wordt pas betaald wanneer een stuk in gebruik kan worden genomen. Hierdoor is de druk op de aannemer om op tijd op te leveren, groot. Op die manier hopen we deze werken in 5 à 6 jaar te kunnen realiseren en de hinder door de werken zoveel mogelijk in de tijd te beperken.

Het gebied tussen beide musea zal vergroend worden. Bus- en tramhalte komen tegen de Heuvelpoort. De Hofbouwlaan is te smal om op een veilige manier auto's en fietsers te combineren. Daarom zal Gentspoort fietsers zoveel mogelijk binnen het park over het Museumplein laten rijden. Onder de Heuvelpoort wordt een onderdoorgang (tunnel) voorzien zodat alle doorgaand verkeer van de Ter Platenbrug tot aan de Kunstlaan ondergronds zal passeren. Bovengronds zal enkel lokaal verkeer rijden.

Vraag: Passeren voetgangers en fietsers in aparte 'paden'?

Antwoord: Binnen het park zullen fiets- en wandelpaden van 6 m breed worden gerealiseerd. Langs de tramsporen zullen dubbelrichtingsfiets- en wandelpaden van resp. 4 en 2 m worden voorzien waar veel fietsers en voetgangers passeren. Dat is inderdaad een aandachtspunt.

3. S.M.A.K.: toelichting project

Zie presentatie op <https://stad.gent/nl/plannen-en-projecten/herwaardering-citadelpark>.

3.1. Inleiding door Schepen Souguir

Op 14 juni werden de ontwerpplannen bekendgemaakt voor de uitbreiding van het S.M.A.K. Die plannen willen een antwoord bieden op enkele belangrijke noden van het S.M.A.K.:

- Het S.M.A.K. heeft immers geen goede klimaatregeling waardoor temperatuur en vochtigheid niet kunnen worden afgesteld volgens noodzaak van de kunstwerken. Hierdoor willen meerdere internationale musea geen kunstwerken in bruikleen meer geven aan het S.M.A.K. Het aanbrengen van klimaatregeling in het huidige S.M.A.K. zou jarenlange werken en een groot budget vragen.
- Het S.M.A.K. heeft ongeveer 3000 kunstwerken in bezit die bijna allemaal in een depot gestockeerd zitten. Door plaatsgebrek kunnen die werken niet worden getoond. S.M.A.K. zocht dus ook een oplossing (uitbreiding) om de eigen werken te kunnen tonen.

Na een locatieonderzoek bleek de uitbreiding van het S.M.A.K. via een 'dubbele kop' langs de Floraliënhal de beste optie. Hierbij komt een deel van het S.M.A.K. in de huidige Casinokop (aan de speeltuin) en een tweede deel in het huidige S.M.A.K.

Om na te gaan hoe dit best kan gebeuren, werd een wedstrijd gestart via een Open Oproep bij de Vlaamse Bouwmeester. Op deze Open Oproep hebben meer dan 50 internationale bureaus ingetekend. Uit deze groep werden 5 ontwerpteams gekozen die een voorstel mochten uitwerken. Uit die 5 teams werd 1 laureaat gekozen, namelijk de tijdelijke vereniging noAarchitecten, David Kohn Architects met Asli Çiçek. De winnende ontwerpplannen uit de Open Oproep, zijn nog niet definitief en zullen verder worden verfijnd in dialoog met alle belanghebbenden.

Een dergelijke procedure via de Vlaamse Bouwmeester werd ook gevolgd voor andere grote werken in Gent zoals de Opera, het Gravensteen ... Voor die projecten werd geen participatie voorzien. Voor het S.M.A.K. willen we tijdens de verfijning van de ontwerpplannen wel in gesprek gaan met omwonenden, gebruikers van het park ...

Het was belangrijk om nu te starten met deze opdracht zodat er een ontwerpplan en bijbehorende inschatting van het budget klaar zijn wanneer het nieuwe stadsbestuur van start gaat. Zo kan dit voorstel worden voorgelegd bij het begin van de nieuwe legislatuur voor de Stad en bij de start van de nieuwe Vlaamse regering.

3.2. Toelichting door Wouter Notebaert

Wouter Notebaert is de projectleider bij sogent voor dit project. Hij herhaalt nog eens de informatie over de Open Oproep die op de klankbordgroep van 15/04/2024 werd gegeven.

Uit de kandidaten voor de Open Oproep werden 5 teams geselecteerd die tegen betaling een ontwerpvoorstel mochten indienen, om kans te maken op het toekennen van de uiteindelijke opdracht die zal bestaan uit:

- Een vast gedeelte: de opmaak van een ontwikkelingsvisie
- Een eerste voorwaardelijk gedeelte A: de volledige studie- en ontwerpopdracht voor het bouwen van een nieuw S.M.A.K.
- Een tweede voorwaardelijk gedeelte B: de volledige studie- en ontwerpopdracht voor de casco-inrichting van de ondergrondse delen voor een nieuw S.M.A.K.

De ontwikkelingsvisie wordt een doorwerking en inpassing van het ontwerpvoorstel voor het nieuwe S.M.A.K. dat is aangepast aan de plannen voor de volledige ontwikkeling van het Citadelpark. Deze studie zal aan het volgende stadsbestuur worden voorgelegd zodat een beslissing

kan genomen worden over de delen van het project van het S.M.A.K. die op de site zullen worden gerealiseerd en hoeveel middelen daaraan kunnen worden besteed. Op dit moment weten we immers nog niet hoeveel middelen de Vlaamse overheid ter beschikking wil stellen voor dit project. We weten dus ook niet of stad Gent en Vlaanderen samen voldoende middelen zullen hebben om bijvoorbeeld een ondergronds depot voor het S.M.A.K. te bouwen. Daarom werd in de wedstrijdphase van de Open Oproep enkel gefocust op de 2 koppen: de S.M.A.K.hal (op de plaats van het huidige S.M.A.K.) en het Collectiehuis (op de plaats van de huidige Casinokop).

Aan de teams werd gevraagd om in wedstrijdphase een robuust vlekkenplan op te maken. Zo'n vlekkenplan legt functies naast elkaar, rekening houdend met hun onderlinge relaties en benodigde oppervlaktes zodat min of meer een grondplan ontstaat (zie dia 11). Een vlekkenplan is dus nog geen vaststaand ontwerp. Er is nog een lang traject te lopen vooraleer er een definitief ontwerp op tafel ligt.

Om de impact op erfgoed te kunnen evalueren en tussen de verschillende ontwerpvoorstellen te vergelijken werd aan de ontwerpers gevraagd om op 4 camerastandpunten in het park een verbeelding van hun voorstel in een foto van de bestaande omgeving in te passen. Zo kunnen we inschatten of de ontworpen gebouwen 'te gast zullen zijn' in het park en wat de impact van het gebouw zal zijn naar hoogte, uitstraling, beeldwaarde ...

Alle ontwerpteams hebben een meer gedetailleerd plan ingediend dan een vlekkenplan. Dit plan kan nog steeds sterk worden aangepast op basis van de dialoog met S.M.A.K, de Stad/sogent en door input uit het participatietraject dat eind juni van start ging. Tijdens het voorbije weekend hebben we de verbeelding van het wedstrijdontwerp in een foto van de bestaande omgeving voorgelegd aan passanten in het Citadelpark. Die simulatiebeelden werden ook in het Citadelpark geplaatst zodat parkgebruikers nog tot 21 juli online een enquête kunnen beantwoorden. Verder organiseerde het S.M.A.K. een workshop op zondag 23/6/24. Vanavond zullen we dit wedstrijdontwerp met jullie, de klankbordgroep van het Citadelpark, bespreken.

3.3. Toelichting door de ontwerpers

Philippe Viérin (noAarchitecten) licht het wedstrijdontwerp toe. Ook Asli Cicek van het ontwerpteam is hier aanwezig. Zij vertegenwoordigen deze avond het ontwerpteam waar ook David Kohn Architects, ELD, Gevelinzicht, Ingenium en Ney&Partners deel van uitmaken.

Het ontwerpteam heeft bij de opdracht voor de Open Oproep meerdere aandachtspunten meegekregen, onder meer in verband met het belang van het park en de vraag om met 2 koppen voor het S.M.A.K. te werken.

Het S.M.A.K. ligt op een belangrijke route doorheen de stad (zie dia 25). Langs die route liggen niet alleen meerdere belangrijke instituties, maar uiteraard ook het Citadelpark.

De opdracht gaf onder meer het **masterplan** voor het Citadelpark als onderlegger aan de ontwerpteams. In dat masterplan is voorzien om de Rode Poort en de Azaleahal weg te halen waardoor de Floraliënhal een open en doorwaadbare plek kan worden (dia 33).

De **historiek** van deze plek vormde een belangrijke leidraad voor de opmaak van dit project: de Citadel, het Engelse landschapspark dat werd aangelegd in de 19^e eeuw, de Wereldtentoonstelling ... Die historiek is nog steeds zichtbaar in de ring van heuvels die rond de gebouwen ligt. Onder die heuvels liggen restanten van de oude Citadel. Dat wil het ontwerpteam versterken, onder meer door de topografie (heuvelachtig karakter) van het park door te trekken naar het plein voor het

S.M.A.K. Langs de omtrek van de oude Citadel, de kazematten, lag een pad waarop men kon flaneren. Dit wordt in het huidige plan opnieuw ingevoerd (dia 34).

Het project voor het nieuwe S.M.A.K. wil **duurzaam** zijn met aangepaste technische installaties binnen het museum en hergebruik van materialen (dia's 35-37). Want er is voldoende potentieel om het gebouw te bewaren en het opnieuw in te richten als museum. Hiervoor wil het ontwerpteam zoveel mogelijk materiaal van de buitenste schil van het gebouw hergebruiken. Na wegnemen van de buitenste schil zal de structuur worden geïsoleerd op een performante wijze en een nieuwe gevel zal er tegenaan worden gebouwd. Het ontwerpteam wil deze nieuwe gevel niet op dezelfde manier opbouwen, maar met de bestaande materialen 'herschikken'. Hierdoor blijft het gebouw herkenbaar, maar is er toch ook een zekere transformatie. De rode en gele stenen van resp. de rode poort en het museum/de casinokop en de aanwezige natuursteen zal worden hergebruikt. Er komen minder ramen want te veel zonlicht is schadelijk voor de kunstwerken.

Philippe licht enkele **beelden** toe die aangeven op welke manier het ontwerp wordt ingepast in de huidige gebouwen en het park (dia's 38-40). De Floraliënhal vormt een belangrijke drager voor dit project. Dit wordt onder meer duidelijk door het behoud van de kroonlijsthoogte in het nieuwe gebouw voor het S.M.A.K. Boven op het volume voor het S.M.A.K. komt nog een ten opzichte van de kroonlijst teruggetrokken nieuw volume dat binnen het gabarit van de Floraliënhal blijft. Door de grote ramen is er een link tussen binnen en buiten, zowel aan de Casinokop (aan de speeltuin) als aan het Museumplein.

Aan de speeltuin zal er geen toegang tot het S.M.A.K. zijn. Die ingang ligt in de Floraliënhal. Aan de speeltuin zal wel een horecazaak komen.

Ter hoogte van de huidige toegang aan het **Jan Hoetplein** komt een parkaanleg, vanwaar je door grote ramen al kunstwerken kan zien. Daar is een talud toegevoegd om de topografie van het park te versterken. Het project voor het nieuwe S.M.A.K. wil zo het park versterken: door de vergroening van het Museumplein ontstaat een nieuw stuk park waardoor ook het MSK volwaardig deel uitmaakt van het park.

Het beeld aan de **Graskuip** toont de toegang tot de Floraliënhal. Ook hier is een zachte overgang tussen binnen en buiten. Ook het poortgebouw wil men een sterkere functie geven door de route naar de Floraliënhal door het poortgebouw te laten passeren. Die route verbindt de Kunstlaan met de Floraliënhal en passeert door de hal. Doordat wandelaars en (tragere) fietsers door de Floraliënhal zullen kunnen passeren, zal de doorwaadbaarheid van het park verbeteren.

Vroeger was de Floraliënhal de centrale plek van waaruit de **toegang tot de verschillende gebouwen georganiseerd werd**. Ook het huidige wedstrijdontwerp voorziet die toegang weer langs de Floraliënhal: niet alleen voor het S.M.A.K. maar ook voor het ICC en bij voorkeur ook 't Kuipke (dia 41-56). Zo wordt de Floraliënhal niet alleen het centrum van de gebouwen maar vormt zij, net zoals in het verleden, ook het centrum van het park. De Floraliënhal deed in het verleden dienst als serre waar men tussen de planten kon wandelen. Ook het huidige ontwerp stelt voor om ruimte te maken voor groen in de hal.

Binnenin de Floraliënhal komen 2 nieuwe gevels voor het S.M.A.K. die als het ware elkaars spiegelbeeld zijn. Die gevels zijn lichter, zijn 'beklimbaar' (via een trap en een lift) en gebouwd in zachtere materialen (hout). Bezoekers zullen centraal binnenkomen in de hal en zullen tot boven in de hal omhoog kunnen gaan. Op die gevels zijn terrassen voorzien waar ook kunst kan worden getoond. Zo kan je als bezoeker van het park en Floraliënhal al in contact komen met het S.M.A.K. zonder een ticket te hoeven kopen. Aansluitend op de hal is ook een café aanwezig.

4. Bespreking van Museumplein/tuin en het voorstel voor S.M.A.K.

In 2 groepjes bespreken de deelnemers het wedstrijdvoorstel voor het S.M.A.K. Zij geven ook hun aandachtspunten voor Museumplein/tuin. Onderstaande vragen werden hierbij ter inspiratie meegegeven:

- Wat vind je belangrijk voor het Museumplein of de Museumtuin?
- Wat zijn je aandachtspunten voor het Museumplein of de Museumtuin?
- Past het nieuwe S.M.A.K. in het Citadelpark?
- Wat vind je van de relatie van het nieuwe S.M.A.K. met het Citadelpark?
- Het nieuwe museum met 2 koppen: Hoe zullen bezoekers hiermee omgaan? Langs waar zullen ze lopen? Is de toegang duidelijk / herkenbaar?
- Krijg je zin om binnen te stappen in het vernieuwde S.M.A.K.?
- Vind je het een meerwaarde dat de toegang tot het S.M.A.K. in de Floraliënhal zal liggen?
- Wat vind je belangrijk voor een museum voor hedendaagse kunst in het Citadelpark?
- Hoe zou jij het gedaan hebben? Wat zou je niet gedaan hebben?

4.1. Aandachtspunten voor Museumplein/tuin

- Ter hoogte van de inkom van het MSK is een veilige **oversteek voor voetgangers over de tramsporen en het fietspad** nodig. Zowel de oversteek over de tramsporen als die over het fietspad vraagt hierbij de nodige aandacht. Vraag om hierbij rekening te houden met mensen die niet goed ter been zijn, mensen met kleine kinderen, buggy's ...
- Het MSK zal theoretisch gezien wel in het Citadelpark liggen, maar de tramsporen en het fietspad vormen nog steeds een barrière tussen het MSK enerzijds en het S.M.A.K. en de rest van het Citadelpark anderzijds. De deelnemers vragen om een goede **connectie tussen het MSK en het park/S.M.A.K.** te voorzien want zij vinden het ook belangrijk dat het **MSK** niet als een eiland geïsoleerd ligt.
- Ook een goede **aansluiting** van het Citadelpark en het Museumplein/tuin **met het GUM** vindt men belangrijk.
- Een gedeeld fiets- en wandelpad voelt vaak niet veilig voor voetgangers. De deelnemers aan de klankbordgroep verwachten hier vrij hoge aantallen (vaak snelle) fietsers en vragen om **fietsers en voetgangers te scheiden** op het Museumplein/tuin (en elders).

4.2. Over het wedstrijdontwerp voor S.M.A.K.

- De deelnemers appreciëren de rol die de **Floraliënhal** speelt in het wedstrijdontwerp. Door de Floraliënhal in te richten als publiek toegankelijk centraal plein met een grote open ruimte vormt die hal een grote meerwaarde voor het park. Hierdoor wordt de gebouwencluster beter geïntegreerd in het park.
- Ook het voorzien van de **toegang van het S.M.A.K. in de Floraliënhal** vindt men positief. Hierdoor krijg je 'meer park' doordat er geen plaats meer moet worden voorzien voor die toegangen vanuit het park.
- Doordat de toegang tot het S.M.A.K. in de Floraliënhal wordt voorzien, zal het nodig zijn om die voldoende duidelijk te markeren. Het torentje aan de Graskuip kan hierbij een interessante rol spelen als herkenningspunt.
- Levendige functies (zoals horeca) kunnen een belangrijke rol spelen om **sociale veiligheid** in de Floraliënhal te bevorderen. Dat zal zeker 's avonds van belang zijn. Men vraagt zich af of de Floraliënhal 's nachts zal worden afgesloten.

- Het **fiets- en wandelpad door het Poortgebouw** is een goede zaak. Op die manier krijgt het poortgebouw opnieuw een interessante rol in het park. Dat gebouwtje staat er nu wat ‘verloren’ bij.
- De deelnemers vragen om zoveel als mogelijk te vermijden dat snel doorgaand fietsverkeer door de Floraliënhal passeert. Het Poortgebouw heeft slechts een beperkte doorgang. Dat zal allicht minder uitnodigend zijn voor snelle fietsers.
- De huidige **speeltuin** heeft veel succes, vooral bij kleinere kinderen. Men vraagt of het mogelijk is om de speeltuin groter te maken.
- Kan er gezocht worden naar functies die ook **grotere kinderen** aanspreken? Misschien kunnen die voorzien worden in de Floraliënhal. Men denkt daarbij aan dansen (aandacht voor een goede vloer is hierbij belangrijk), klimmen, informele (spel)prikkels ...
- Het is belangrijk om voldoende **fietsenstallingen** te voorzien. Op het wedstrijdontwerp is niet duidelijk waar deze zouden kunnen komen.

5. Opstart conceptstudie

Zie presentatie op <https://stad.gent/nl/plannen-en-projecten/herwaardering-citadelpark>.

Toelichting door Jan Denoo van Endeavour.

Er werd een conceptstudie opgestart om na te denken over het beheer en de activiteiten die in het park plaatsvinden. Die conceptstudie wordt gefinancierd door het Vlaamse Stedenfonds en door Endeavour, 51N4E, NU architectuuratelier en Plant & Houtgoed uitgevoerd. Endeavour zal het sociaal-ruimtelijk onderzoek opnemen.

De conceptstudie wil onderzoeken hoe het park vandaag wordt gebruikt en beleefd en welk gebruik en welke beleving we in de toekomst wensen. Daaraan zal ook een bepaald beheer gekoppeld worden.

Het studieteam heeft ervaring in vergelijkbare projecten, onder meer in Gent (dia's 71-76).

De 5 ambities uit het masterplan voor de gebouwencluster bevatten telkens een soort tegenstelling (dia's 78-80):

1. Een stadspark waar gebouwen te gast zijn: meer park vs. een stedelijke beleving
2. Verankeren van het park in het stadsweefsel: het park als een rustig eiland vs. een knooppunt in het stedelijk weefsel
3. De Floraliënhal als groene stedelijke ruimte: dagdagelijkse toe-eigening vs. een geprogrammeerd gebruik
4. Toekomstgerichte synergieën: samenwerking en synergieën vs. de autonomie van de actoren
5. Een park voor de stad, een tuin voor de buurt: aantrekking van stedelijke activiteit vs. ademruimte voor de buurt.

De conceptstudie wil zoeken naar een verbindend beeld om de deelprojecten in te bedden. Daarbij wil men de gelaagdheid van het park expliciteren en zoeken naar de juiste balans tussen de spanningsvelden. Dit zal de basis vormen voor het uitwerken van geschikte (beheers)instrumenten.

De conceptstudie wordt uitgevoerd in 3 fasen (dia's 82-91):

- De inventarisatiefase, met onder meer het sociaal-ruimtelijk onderzoek. In het kader van dat onderzoek zal Endeavour vanaf nu tot oktober 2024 vaak aanwezig zijn in het park om beter te begrijpen hoe het park op vandaag werkt. Naast de institutionele spelers zijn er

immers ook de passanten, de cricketspelers, de buurtbewoners ... Ook zal onderzocht worden wie het park vandaag nog niet gebruikt, maar dat wel zou willen/kunnen. Daarnaast zal Endeavour ook fiches maken voor alle kleine gebouwtjes die aanwezig zijn in het park: welk potentieel hebben die gebouwtjes om het park op een goede manier te activeren.

- Van november 2024 tot januari 2025 zal men via ontwerpkamers zoeken naar een visie en het beheerkader, in samenwerking met enkele sleutelfiguren uit de omgeving. Op basis hiervan zal men testvelden uitwerken. Hierbij kan onder meer worden nagegaan op welke manier de zone van het park naast de kleine gebouwtjes in het park kan worden gebruikt en beheerd. Monterey is hierbij een interessante case als testveld: hoe hebben zij een bepaald deel van het park geactiveerd? Hoe ervaren zij dit gebruik? Hoe ervaren de parkgebruikers dit?
- Tussen februari en mei 2025 zal het beheerkader worden uitgewerkt en zullen testvelden worden gerealiseerd. Het beheermodel zal daarbij onder meer bepalen wie wanneer het park kan gebruiken, onder welke voorwaarden, welke rollen moeten daarbij opgenomen worden ...

Het onderzoek start tijdens de zomervakantie. Wie het park tijdens de komende maanden zal bezoeken, kan de onderzoekers dus tegenkomen. Ze zullen observaties doen, gesprekken aangaan, contact zoeken met buurtcomités en verenigingen uit de buurt ...

Op de [webpagina over de herwaardering van het Citadelpark](#) zal je info over dit onderzoek kunnen vinden.

Vraag: een park moet voor mensen een oord van rust zijn. Dat is heel belangrijk. Als slecht voorbeeld wordt Baracita aangehaald, een terras met keiharde muziek onder de luifel van het ICC: de omwonenden werden hier erg door gestoord.

Antwoord: het is onderdeel van het onderzoek om na te gaan hoe we de activiteiten in het park kunnen organiseren, maar die toch leefbaar houden voor de buurt. Baracita komt niet terug.

6. Varia

6.1. Maatregelen tegen de ratten in het park

Er zijn veel ratten aanwezig in het park. De aannemer die de rattenbestrijding opneemt voor de Stad Gent heeft de locaties en de frequentie van de bestrijding opgedreven. Het is uiteraard belangrijk om niet alleen in te zetten op bestrijding maar ook op preventie door voedselbronnen en schuilplaatsen voor de ratten zoveel mogelijk te beperken. Dat gebeurt door:

- Aanpassing van de afvalkorven door exemplaren die beter kunnen worden afgesloten
- Controle op voederen van eenden door de Gemeenschapswachten
- Opruimen van achtergelaten afval door de Groendienst
- Leegstaande leidingen onder het park zullen worden uitgebroken als de parkpaden worden heraangelegd.

Vraag: Rondom bepaalde vuilbakken ligt vaak veel afval. In het park zijn er nog een aantal kleine vuilbakjes, bvb ter hoogte van de Fortlaan en rond de kleine vijver. Veel mensen komen daar picknicken. Hierdoor zijn die vuilbakken snel vol. Ook daar zijn grotere vuilbakken nodig. Er zijn ook voldoende grote vuilbakken nodig zodat groter afval (bv pizzadozen) in de afvalkorf kunnen worden weggegooid.

Antwoord: Alle afvalkorven zullen door dezelfde soort robuuste korven worden vervangen. Afvalkorven trekken ook altijd afval aan. Daarom maakt de Stad steeds een afweging tussen voldoende vuilbakken plaatsen en toch niet te veel afval aantrekken.

Schepen El-Bazioui benadrukt dat verschillende diensten van de Stad en het bedrijf dat aan ongediertebestrijding doet, de problematiek van ratten en afval van nabij opvolgen. Ook het college van burgemeester en schepenen is hierbij nauw betrokken. Schepen El-Bazioui vraagt om meldingen door te geven via Gentinfo of de app van Ivago zodat we gericht naar oplossingen kunnen zoeken.

6.2. Onderzoek naar geluidsoverlast door de ventilatoren van 't Kuipke

Omwonenden meldden de Stad dat de ventilatoren van 't Kuipke meer lawaai zouden maken. De Stad onderzoekt deze melding. We zullen dit later terugkoppelen naar de klankbordgroep.

7. Afronding

Schepen El-Bazioui bedankt de sprekers voor hun toelichting en de deelnemers voor hun aanwezigheid. 'Jullie wonen hier, leven hier en het is inspirerend om te horen hoe jullie naar deze voorstellen kijken. We komen uiteraard nog terug naar jullie en plannen een volgende klankbordgroep na de zomer.'